

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Stöd för lärande och skolgång

**Temawebbinarium om undervisnings-
arrangemang som stöder förutsättningarna
för lärande och gruppspecifika stödformer**

25.3.2025

Innehållet under temawebbinariet

- Verksamhetskulturen som grund för lärande
- Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande
- Gruppspecifika stödformer
- Läsårsplanen och frågor som avgörs på lokal nivå
- Svar på frågor

utbildning@oph.fi

De uppdaterade grunderna har publicerats 13.2.2025

- Utbildningsstyrelsen har beslutat om ändringar i **Grunderna för förskoleundervisningens läroplan** (2014). Ändringarna gäller kapitel 1–7.
- Utbildningsstyrelsen har beslutat om ändringar i **Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen** (2014). Ändringarna gäller kapitel 1–8.
- De uppdaterade grunderna har publicerats i tjänsten eGrunder.
 - [Grunderna för förskoleundervisningens läroplan \(2014\)](#)
 - [Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen \(2014\)](#)
- Den lokala läroplanen som har reviderats i enlighet med ändringsföreskriften ska tas i bruk senast 1.8.2025.

🏠 / Förskoleundervisning / Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2014 / Uppgifter om grunderna

Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2014

102/011/2014

🔍 Sök

🕒 Du granskar grunder som träder i kraft 1.8.2025. Gå till [de grunder som är i kraft nu](#).

Uppgifter om grunderna

- 1 Grunderna för läroplanen och den lokala läroplanen
- 2 Förskoleundervisningens uppdrag och allmänna mål

Uppgifter om grunderna

Grundernas namn

Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2014

🏠 / Grundläggande utbildning / Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 / Uppgifter om grunderna

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014

104/011/2014

🔍 Sök

🕒 Du granskar grunder som träder i kraft 1.8.2025. Gå till [de grunder som är i kraft nu](#).

Uppgifter om grunderna

- 1 Den lokala läroplanens betydelse och uppgörandet av den
- 2 Den grundläggande utbildningen som

Uppgifter om grunderna

Grundernas namn

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014

Lag om grundläggande utbildning

4 a kap. Stöd för lärande och skolgång och avvikelser från den grundläggande utbildningens lärokurs

- Elevens rätt till stöd för lärande och skolgång 20 a §
- **Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande och gruppsspecifika stödformer 20 b §**
- Elevspecifika stödåtgärder och ordnande av sådana 20 c §
- Bedömning av behovet av elevspecifikt stöd 20 d §
- Plan för genomförande av elevspecifikt stöd 20 e §
- Beslut om stöd 20 f §
- Bildande av undervisningsgrupper 20 g §
- Avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs eller målen i läroplanen 20 h §
- Ordnande av grundläggande utbildning för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga som påverkar inlärningsförmågan 20 i §

Bestämmelserna i 20 g 2 mom., 20 h och 20 i § tillämpas inte på förskoleundervisning.

Stöd för lärande och deltagande i förskoleundervisning från och med 1.8.2025

Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande

Gruppspecifika stödformer

- Allmän stödundervisning
- Stödundervisning i undervisningsspråket
- Undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning

Barnspecifika stödåtgärder

- Undervisning som ges av en speciallärare delvis i smågrupp och i samband med annan undervisning
- Undervisning som ges av en speciallärare i smågrupp
- Tolkningstjänster
- Biträdestjänster
- Hjälpmedel

Tidigarelagd läroplikt från och med 1.8.2026

Kontinuitet i ordnandet av undervisningen i den grundläggande utbildningen

Förskoleundervisning för 5- och 6-åringar med en funktionsnedsättning, en sjukdom eller begränsad funktionsförmåga som påverkar inlärningsförmågan

Förlängd läroplikt till och med 31.7.2026

Övriga undervisningstjänster

Undervisning för ett barn som är patient inom den specialiserade sjukvården och konsultativ sjukhusundervisningstjänst

Avvikande ordnande av undervisning (på grund av hälsotillstånd)

Inledande av den grundläggande utbildningen senare

Stöd för lärande och skolgång från och med 1.8.2025

Undervisnings- arrangemang som stöder förutsättningarna för lärande

Gruppspecifika stödformer

- allmän stödundervisning
- stödundervisning i undervisningsspråket
- undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning

Elevspecifika stödåtgärder

- undervisning som ges av en speciallärare delvis i smågrupp och i samband med annan undervisning
- undervisning som ges av en speciallärare eller specialklasslärare i smågrupp
- undervisning som ges av en specialklasslärare i en specialklass
- tolkningstjänster, biträdestjänster, hjälpmedel

Bildande av
undervisningsgrupper

Avvikelse från den
grundläggande
utbildningens
lärokurs eller målen i
läroplanen

Ordnanande av grundläggande utbildning för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga som påverkar inlärningsförmågan, från och med 1.8.2026.

Övriga undervisningstjänster

Undervisning för elever som är patienter inom den specialiserade sjukvården och konsultativ sjukhusundervisningstjänst

Avvikande ordnande av grundläggande utbildning

Några centrala utgångspunkter

- Tillräckligt stöd i ett tidigt skede.
 - För anordnandet av stöd är det avgörande att behovet av stöd identifieras i tidigt skede.
- Stödet för lärande ska anordnas enligt principer om inkludering.
- Stöd för lärande ska i första hand anordnas i barnets/elevens egen undervisningsgrupp.
- Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande och att utveckla en inkluderande verksamhetskultur är i fokus.
- Gruppspecifika stödformer som ges i gruppen och i första hand av den egna läraren – i förebyggande syfte och så att fler barn/elever får ta del av stödformerna.
- Samarbetet mellan lärarna, speciallärarna och den övriga personalen är centralt för planeringen och genomförandet av stödet och för att tillsammans skapa en gemensam uppfattning om behoven av stöd i gruppen.
- Barnets och elevens delaktighet

Barnets bästa

Lag om småbarnspedagogik 4 §:

Vid planering, anordnande och tillhandahållande av samt beslutsfattande om småbarnspedagogik ska man i första hand se till barnets bästa.

Lag om grundläggande utbildning 3 a §:

Vid planering och anordnande av samt beslutsfattande om grundläggande utbildning ska barnets bästa i första hand beaktas.

Verksamhetskulturen utgör grunden för lärande

- Med verksamhetskultur avses det sätt på vilket verksamheten i gemenskapen i förskolan och skolan planeras, genomförs och utvärderas.
- **Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande utgör en central del av verksamhetskulturen** och ger förutsättningar för alla barns och elevers delaktighet, lärande och deltagande i undervisningen.
- Alla barn och elever ska erbjudas lämpliga utmaningar i lärandet och få sådant stöd för sitt lärande som de behöver och ta del av sådana undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande.
- Varje medlem i gemenskapen i förskolan och skolan är av betydelse i arbetet med att skapa verksamhetskulturen

Verksamhetskulturen utgör grunden för lärande

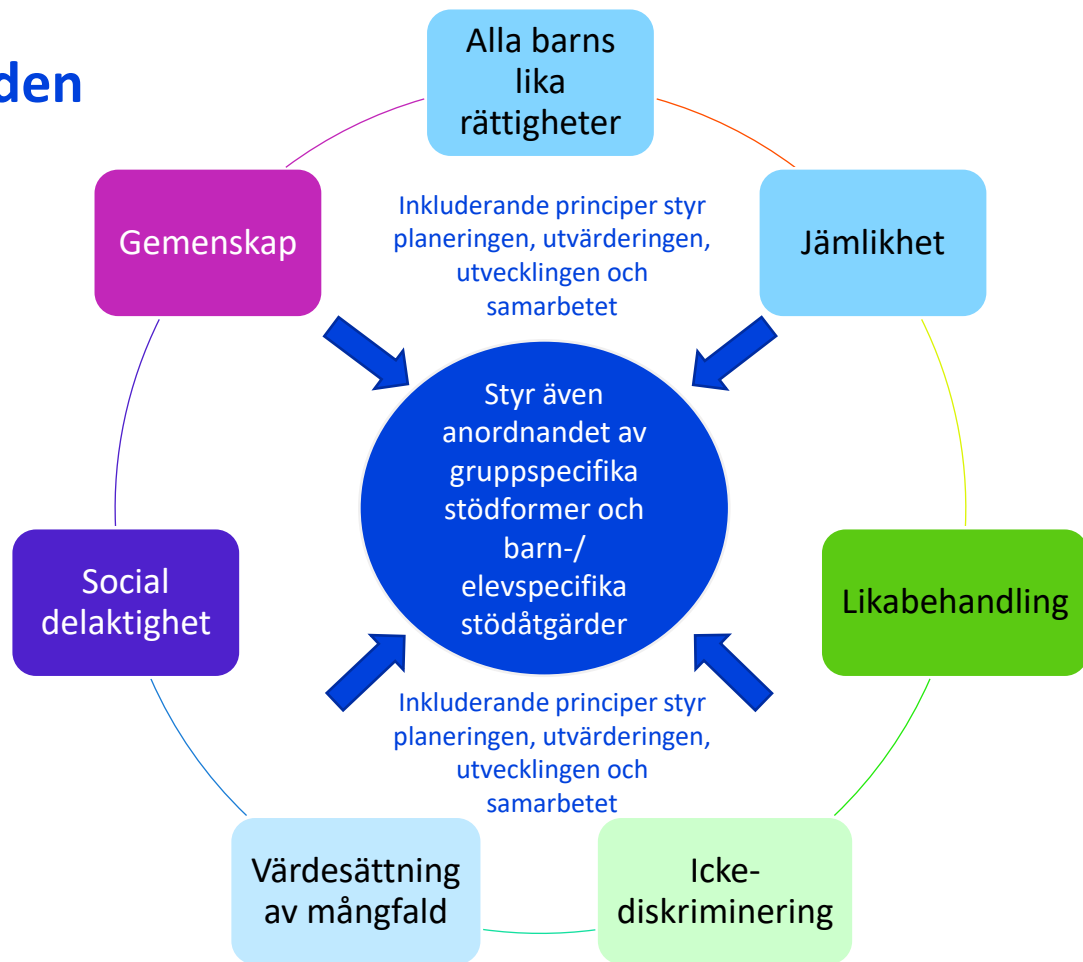
- Inkluderande principer
- Delaktighet
- Gemenskap och engagemang
- Konstruktivt samarbete
- Ändamålsenliga rutiner
- Digital och fysisk tillgänglighet

Inkluderande principer i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

- Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen ska ordnas och utvecklas enligt inkluderande principer → anknyter på ett helhetsmässigt sätt till genomförandet av den pedagogiska verksamheten.
- Varje barn/elev har rätt att vara en del av gruppen, delta i den gemensamma verksamheten och nå sin fulla potential med hjälp av sina egna styrkor och positiva lärupplevelser tillsammans med de övriga barnen/eleverna i gruppen.
- I en inkluderande förskoleundervisning och grundläggande utbildning kan varje barn/elev agera, utvecklas och lära sig som en unik individ och som medlem i gemenskapen.

Utbildningsstyrelsen

Stödmaterial om inkludering

Inkludering i småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen

Vad innebär inkludering? På vilket sätt styr inkludering hur småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen ordnas, planeras och utvecklas? På den här sidan har vi samlat information om inkludering.

[Inkludering i småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen | Utbildningsstyrelsen](#)

Ekosystemisk modell för inkluderande småbarnspedagogik →

Den ekosystemiska modellen för inkluderande småbarnspedagogik konkretiserar inkluderingens många dimensioner. Modellen kan användas för professionella diskussioner när det gäller att förverkliga inkludering i praktiken, ansvar och utvecklingsbehov.

→ Att leda och utveckla en inkluderande småbarnspedagogik →

För att utveckla inkludering i småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen förutsätts pedagogiskt ledarskap och att en inkluderande verksamhetskultur utvecklas. På den här sidan hittar du bland annat videomaterial som behandlar dessa teman.

**Helheten undervisningsarrangemang
som stöder förutsättningarna för
lärande och de gruppsspecifika
stödformerna**

Anordnandet av stöd förutsätter planering, ledning och samarbete

- Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande, gruppsspecifika stödformer och elevspecifika stödåtgärder förutsätter systematisk ledning och systematiskt ledarskap.
 - Effekten av undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande, gruppsspecifika stödformer och barn-/elevspecifika stödåtgärder ska utvärderas regelbundet.
 - Alla anställda har ansvar för att leda det egna arbetet enligt gemensamt överenskomna principer och mål.
- Samarbete mellan undervisningspersonalen och mellan lärarna och yrkes- och sektorsövergripande aktörer samt strukturella lösningar som möjliggör samarbete är viktiga i planeringen och genomförandet av undervisningsarrangemangen som stöder förutsättningarna för lärande, gruppsspecifika stödformer och barn-/elevspecifika stödåtgärder.

Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande

- Utgör en central del av verksamhetskulturen, som ger förutsättningar för alla barns och elevers delaktighet, lärande och deltagande/skolgång.
- Utgör grunden för en god förskoleundervisning och grundläggande utbildning, gruppsspecifika stödformer och elevspecifika stödåtgärder.
- Utbildningsanordnaren ansvarar för att undervisningsarrangemangen som stöder förutsättningarna för lärande tilldelas resurser, planeras, genomförs och att effekterna utvärderas som en del av förskolans och skolans verksamhet.

Stöd för lärande och deltagande i förskoleundervisningen

Stöd för lärande och skolgång i den grundläggande utbildningen

Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande

- Syftet är att förebygga uppkomsten av större behov av stöd genom att i gruppen tillämpa sådana undervisningsarrangemang och gruppsspecifika stödformer som gynnar flera barn/elever.
- Alla barns/elevs lika rätt till lärande främjas.
- Man ser till att arrangemangen för undervisningen är lämpliga för barnen/eleverna och att de baserar sig på behoven av stöd för lärande i gruppen som helhet.

Gruppsspecifika stödformer som ett tillägg till undervisningsarrangemang

- allmän stödundervisning som ges av en lärare
- stödundervisning i undervisningsspråket
- undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning

Utbildningsanordnaren ska varje läsår i en plan som grundar sig på läroplanen reservera sammanlagt 0,122 undervisningstimmar/elev/vecka för gruppsspecifika stödformer.

** Med kursivt gäller endast grundläggande utbildning*

Exempel på undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande

- differentiering i undervisningen
- språkmedveten undervisning som hjälper eleven att förstå språket i de olika läroämnena och kunskapsområdena
- bildande av undervisningsgrupper så att målen för undervisningen kan nås
- olika pedagogiska arrangemang
- olika strukturella arrangemang
- beaktande av barnens och elevernas styrkor

Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande kan vara pedagogiska och strukturella

Pedagogiska arrangemang bl.a.

- Dagliga och andra regelbundet återkommande aktiviteter samt att skapa en tydlig och förutsägbart dagsrytm för barnet
- Sensitiva och tillgängliga sätt att samverka och kommunicera, såsom kommunikationsmetoder som stöder och ersätter tal (bilder, tecken o.s.v.)
- Gemensamma och konsekventa pedagogiska arbetssätt och metoder
- Olika former av differentiering
- Nödvändiga gruppsspecifika hjälpmedel

Syftet med de pedagogiska arrangemangen är att alla barn ska kunna delta i kamratgruppens verksamhet

Strukturella arrangemang bl.a.

- Arrangemang som främjar lokalernas tillgänglighet
- Att minska antalet barn i gruppen
- Lösningar som gäller personalens dimensionering och/eller struktur
- Assisterande gruppsspecifik personal
- Att stärka personalens kompetens

Möjliggör att man enligt behov kan genomföra pedagogiska arrangemang i gruppen

Differentiering

Definieras i kapitel 4 i läroplansgrunderna: Verksamhetskulturen i en enhetlig grundläggande utbildning under rubriken *Lärmiljöer och arbetssätt*

- Differentiering i undervisningen ska styra **valet av arbetssätt**.
- Med hjälp av differentiering kan man förebygga svårigheter i lärandet, minska behov av stöd, främja inlärningsresultat och öka skoltrivsel.
- Differentieringen ska grunda sig på kännedom om eleverna och vara ett **centralt pedagogiskt perspektiv** i all undervisning.
- Differentieringen ska göra det möjligt för elever i behov av stöd att visa sitt kunnande trots den utmaning i lärandet de har.
- Differentiering berör studiernas
 - omfattning och djup,
 - arbetsrytm,
 - arbetsgång,
 - elevernas olika sätt att lära sig.

NCU rapport (2024): *Differentiering och flexibla undervisningsarrangemang som en del av stödet för lärande och skolgång i den grundläggande utbildningen*

https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_1524.pdf

Flexibla undervisningsarrangemang användes i varierande grad i skolorna, oftare i årskurserna 1-6 och i enhetsskolor än i årskurserna 7-9. Mer än hälften av lärarna uppgav att de inte använder flexibla undervisningsarrangemang (delade lektioner, timmar i block, flexibel indelning av elever från olika klasser i undervisningsgrupperna) eller att flexibla arrangemang inte är möjlig i deras skola.

Lärarna använde mest sådana differentieringsmetoder som inte krävde extra resurser, t.ex. differentiering genom antalet uppgifter eller uppgifternas svårighetsgrad.

ERIYTTÄMINEN
JA JOUSTAVAT
OPETUSJÄRJESTELYT
OSANA OPPIMISEN JA
KOULUNKÄYNNIN TUKEA
PERUSOPETUKSESSA

JULKAISUT 15/2024

Päivi Kamppi | Nina Rumpu | Mari Huhtanen
Marko Jokinen | Susanna Karimäki-Kröger
Anssi Rotha | Irene Rämä | Mari Sjöström

NCU rapport, forts.

- Mer än hälften av lärarna ansåg att de genom differentiering bra eller ganska bra kunde säkerställa att alla elever hade möjlighet att nå målen enligt den allmänna lärokursen i de ämnen som läraren undervisade i
- Främst personalens egen kompetens och intresset för pedagogiska lösningar samt ledarskap främjade differentiering och flexibla undervisningsarrangemang .
- Hinder för differentiering och flexibla undervisningsarrangemang ansågs vara brist på tillräckligt med tid, möjligheten att hitta eller få tillgång till lämpliga arbetspar samt speciallärares möjligheter att ge stöd eller konsultation.
- Lärare och rektorer upplevde att den kompetens som de hade fått i sin utbildning inte var tillräcklig för att de skulle kunna beakta behoven hos olika elever.

NCU rapport, forts.

Faktorer som främjade flexibla undervisningsarrangemang var

- antalet anställda,
- de anställdas attityder,
- yrkesövergripande samarbete,
- skolans atmosfär,
- arbetsrutiner,
- ledningens stöd,
- undervisningsmaterialen.

Faktorer som utgjorde hinder var

- tillgången till personal,
- budgeten,
- lokalerna.

Gruppspecifika stödformer

Gruppspecifika stödformer i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

En förutsättning för att genomföra stödformerna är **samarbete mellan läraren, specialläraren och den övriga personalen** och att de tillsammans skapar en gemensam uppfattning om behoven av stöd i gruppen och hos de barn/elever som hör till gruppen.

Gruppspecifika stödformer ska ges systematiskt som en del av den grundläggande verksamheten under hela läsåret som ett tillägg till undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande. För att genomföra gruppspecifika stödformer ska utbildningsanordnaren varje läsår i en plan som grundar sig på läroplanen tilldela resurser.

**Allmän stödundervisning
som ges av en lärare**

**Stödundervisning i
undervisningsspråket som
ges av en lärare**

**Undervisning som ges av en
speciallärare i samband med
annan undervisning**

Centrala utgångspunkter för gruppsspecifika stödformer i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

- Gruppsspecifika stödformer **ska tilldelas resurser och ges systematiskt** som ett **tillägg** till undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande.
- Syftet är **att i ett tidigt skede och på ett förebyggande sätt** tillgodose barnens och elevernas många olika behov av stöd i gruppen.
- De gruppsspecifika stödformerna är primära stödformer som alla barn/elever har rätt till.
- Gruppsspecifika stödformer ska i första hand genomföras flexibelt i grupp.
- **Inga administrativa beslut** för enskilda barn/elever ska fattas.
- Gruppsspecifika stödformer ska planeras i **läsårsplanen**.
- Barnet/eleven kan få både gruppsspecifika stödformer och barn-/ elevspecifika stödåtgärder samtidigt.

Allmän stödundervisning som ges av en lärare

• Syftet med allmän stödundervisning som ges av en lärare är att stödja barnens lärande och deltagande i förskoleundervisningen.• I förskoleundervisningen innebär allmän stödundervisning att verksamheten i förskolegruppen differentieras och den ges i huvudsak i flexibla mindre grupper med hänsyn till barnens behov av stöd.• Allmän stödundervisning anknyter i första hand till lärområdena.• Stödundervisningen kan också ges i förebyggande syfte och tillgodose barnens behov av stöd som beror på kortvarig sjukfrånvaro.	• Syftet med den allmänna stödundervisningen är att hjälpa eleven att uppnå målen för lärande och att göra framsteg i sina studier.• Kan ges i samband med lektioner eller genom separata tilläggstimmar, undervisning i en mindre grupp eller som personlig handledning. Den allmänna stödundervisningen ges enligt elevens schema under de lektioner där eleven behöver stödundervisning. Stödundervisningen kan också ges utanför lektionerna med beaktande av skoldagarnas maximala längd.• Allmän stödundervisning kan ges i alla läroämnen.• Allmän stödundervisning kan också användas för att tillgodose kortvarigt behov av stöd som beror på frånvaro.

Allmän stödundervisning ges i första hand av läraren som ansvarar för undervisningsgruppen.

Allmän stödundervisning kan också ges av en annan lärare.

Samundervisning och kompanjonundervisning kan tillämpas för att genomföra allmän stödundervisning.

Stödundervisning i undervisningsspråket som ges av en lärare

• Syftet med stödundervisning i undervisningsspråket som ges av en lärare är att stärka barnens färdigheter i undervisningsspråket, vilket stöder barnens lärande och deltagande i förskoleundervisningen.• Stödundervisning i undervisningsspråket är språkmedveten undervisning.• Stödundervisning i undervisningsspråket ska ordnas på ett pedagogiskt ändamålsenligt sätt och systematiskt enligt barnens behov så att så många barn som möjligt kan dra nytta av den.• Stödundervisningen ges som en del av undervisningen i förskolan så ofta det behövs.	• Syftet med stödundervisning i undervisningsspråket är att stärka elevernas färdigheter i undervisningsspråket, vilket stöder eleverna att delta i undervisningen och gå framåt i studierna.• Stödundervisning i undervisningsspråket är språkmedveten undervisning.• Den ska ges elever som inte har tillräckliga färdigheter i undervisningsspråket för att kunna fullgöra den grundläggande utbildningens lärokurs.• Den kan ges under lektionerna enligt elevernas schema eller i en mindre grupp då de elever som behöver stödundervisning i undervisningsspråket kan få undervisning av en annan lärare i ett annat rum. Undervisningen kan även ges utanför lektionerna med beaktande av skoldagarnas maximala längd.

Stödundervisning i undervisningsspråket ges i första hand av läraren som ansvarar för undervisningsgruppen.

Stödundervisning i undervisningsspråket kan också ges av en annan lärare.

Stödundervisning i undervisningsspråket kan genomföras som samundervisning eller kompanjonundervisning.

Språkmedveten undervisning i den grundläggande utbildningen

- Språklig medvetenhet är en grundläggande del av undervisningen och bidrar till jämlikhet och delaktighet.
- I en språkmedveten lärmiljö är varje lärare och vuxen person en språklig förebild och varje lärare lär även ut språket i det egna läroämnet.
- En språkmedveten verksamhetskultur innebär att lärarna ges tid och utrymme för att planera sitt samarbete och språkmedvetna arbetssätt.
- En språkmedveten undervisning hjälper eleven att förstå språket i de olika läroämnena och kunskapsområdena.
- **Stödundervisning i undervisningsspråket** fokuserar i första hand på att stärka färdigheterna i undervisningsspråket och textfärdigheterna i de olika kunskapsområdena.
- **Stödundervisning i undervisningsspråket** är språkmedveten undervisning som stöder eleverna i att läsa, förstå, tolka och producera texter i olika läroämnen. Undervisningen inriktas på språket och innehållet i läroämnet samtidigt.

Språkmedveten undervisning – en central del av all verksamhet inom förskoleundervisningen

- **Verksamhetskulturen:** I en språkmedveten förskoleundervisning ska man stödja barns förmåga att kommunicera och fungera i kamratgruppen.
- **Mångsidig kompetens:** Utvecklingen av barnens språkmedvetenhet ska stödjas och barnen ska uppmuntras att uttrycka sig på olika sätt.
- **Lärområdet *Språkens rika värld*:** I förskoleundervisningen ska man tillsammans iaktta olika språk för att stödja barnens språkliga färdigheter. I synnerhet granskas de språk som talas i barngruppen och i närmiljön. På det viset stöds barnens språkmedvetenhet och utvecklingen av de egna språkliga och kulturella identiteterna.
- **Preciseringar gällande språk och kultur:** Utvecklingen av barnens kunskaper i svenska eller finska ska främjas med en målinriktad och språkmedveten undervisning och utgående från barnens behov och förutsättningar på alla områden som barnets språkliga kunskaper och färdigheter omfattar. Det egna modersmålet och att lära sig svenska eller finska som andraspråk ligger till grund för barnets funktionella två- och flerspråkighet.
- **Stöd för lärande:** Språkmedveten undervisning hör till undervisningsarrangemangen som stöder förutsättningarna för lärande och den stöder barnens språkliga utveckling samt hjälper barnen att förstå och lära sig begrepp inom olika kunskaps- och färdighetsområden. Stödundervisning i undervisningsspråket är språkmedveten undervisning.

Stödmaterial om språkmedvetenhet undervisning

Språkmedvetenhet

Betydelsen av språkmedvetenhet har under de senaste åren uppmärksamats i allt högre grad på alla stadier inom utbildningen. På den här sidan hittar du ett mångsidigt material till stöd för språkmedvetet arbete.

Språkmedveten multilitteracitet i olika läroämnen →

I materialet presenteras språkmedvetenhet och språkmedvetna arbetssätt som styr eleverna till multilitteracitet.

LUKILOKI - Perspektiv på läs- och skrivfärdigheter →

Materialet stöder personalens kompetensutveckling på olika fostrings- och utbildningsstadier och i olika läroämnen.

Lyft språken!
WWW.OPH.FI →

Projektet Lyft språken! stöder implementeringen av planen för småbarnspedagogik i syfte att stärka personalens språkliga medvetenhet.

Undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning

- Med undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning avses undervisning som ges av en speciallärare, som bygger på specialpedagogisk kompetens och som stöder lärandet och deltagandet i förskoleundervisningen.
- Undervisningen som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning ska fokusera på stödbehov och svårigheter som observerats på hela gruppens nivå och som kan åtgärdas genom stöd och undervisning av en speciallärare i form av samundervisning eller kompanjonundervisning.
- Undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning ges till hela förskolegruppen, men den möjliggör också undervisning för mindre barngrupper. Gruppernas storlek ska baseras på det observerade behovet och grupperna ska bildas flexibelt.

- Undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning ska anordnas så att den stöder och kompletterar annan undervisning och gör det möjligt att beakta elevernas behov i undervisningsgruppen.
- Den är i första hand en gruppsspecifik stödform, och den är inte inriktad på behoven av stöd för lärandet hos enskilda elever utan på behoven av stöd för lärande hos en viss elevgrupp eller hela undervisningsgruppen.
- Undervisningen som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning kan anordnas som samundervisning och kompanjonundervisning tillsammans med den lärare som undervisar undervisningsgruppen så att specialläraren arbetar i samma klassrum eller förflyttar sig tillsammans med en mindre grupp till ett annat rum.

**Läsårsplanen och frågor som
avgörs på lokal nivå**

I lärsårsplanen ska följande beskrivas när det gäller ordnandet av stöd för lärande och deltagande i förskoleundervisning på verksamhetsstället eller enheten

- strukturerna
- tillvägagångssätten
- arbets- och ansvarsfördelningen
- det yrkes- och sektorsövergripande samarbetet
- samarbetet med vårdnadshavarna
- hur de gruppsspecifika stödformerna planeras, genomförs och utvärderas
 - behov som man känner till
 - behov som framkommer under förskoleåret

Utbildningsanordnarens ansvar och frågor som avgörs på lokal nivå i förskoleundervisningen (kapitel 5.2)

Utbildningsanordnarens ansvar som fastställs i grunderna för läroplanen

- svarar för att personalen har tillräcklig kompetens när det gäller att upptäcka behov av stöd och att genomföra stöd
- se till att det finns tillräckliga resurser för att ordna gruppsspecifika stödformer enligt barnens behov

I den lokala läroplanen ska fastställas och beskrivas

- Genomförandet av undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande samt samarbetsstrukturer och ansvar på anordnarnivå, vid verksamhetsstället och på gruppnivå
- Rutiner och ansvar för genomförande av gruppsspecifika stödformer

Frågor som avgörs på lokal nivå i den grundläggande utbildningen

Kapitel 7 i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen ska **som sådant införas i den lokala läroplanen**. I kapitlet inkluderas frågor som ska avgöras på lokal nivå enligt nedanstående.

I den lokala läroplanen beskrivs:

- **principer för genomförande, rutiner för samarbete och ansvarsfördelning i anknytning till undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande**
 - rektorns ansvar
 - principer och ansvar för utarbetande och precisering av läsårsplanen
 - rutiner vid övergångar samt förfaranden och ansvarsfördelning för överföring av information
 - förfaranden för samordning av stödet inom den grundläggande utbildningen och stödet inom förskoleundervisningen
- **lokala principer, rutiner och ansvarsfördelning i anknytning till utvärdering av genomförande och av gruppsspecifika stödformer och deras tillräcklighet**

Svar på frågor

Stöd för det lokala arbetet

På webbplatsen *Revidering av stöd för lärande* hittar du information om uppdateringen av läroplansgrunderna

Revidering av stöd för lärande

Syftet med statsminister Petteri Orpos regeringsprogram är att förtydliga, precisera och förenhetliga de stödformer som eleven får så att stödåtgärderna är enhetliga från förskoleundervisningen till andra stadiet. En central utgångspunkt är att flytta tyngdpunkten i stödet till tidigt stöd i rätt tid.

Revidering av stöd för lärande i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

Revidering av stöd för lärande i förskoleundervisningen →
På den här sidan hittar du information om hur Utbildningsstyrelsens arbete med att uppdatera grunderna för förskoleundervisningens läroplan framskrider under åren 2024-2025.

→ Revidering av stöd för lärande i den grundläggande utbildningen →
På den här sidan hittar du information om hur Utbildningsstyrelsens arbete med att uppdatera grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen framskrider under åren 2024-2025.

→ Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om grundlagan...
OKM.FI

<https://www.opf.fi/sv/revidering-av-stod-larande>

På webbsidorna Revidering av stöd för lärande i den grundläggande utbildningen och Revidering av stöd för lärande i förskoleundervisningen hittar du information om bland annat

- vårens webinarier
- ändringar som gjorts i läroplansgrunderna
- stödmaterial som utarbetas
- information och nyheter om revideringen av stöd för lärande

Fortbildning på svenska vårterminen 2025

Webbinarier om de uppdaterade grunderna för förskoleundervisningens läroplan

- 6.3. kl. 14.00–16.00
- 11.3. kl. 14.00–16.00

Presentationen finns på Utbildningsstyrelsens webbplats.

Webbinarier om de uppdaterade grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen

- 13.3. kl. 14.00–16.00
- 18.3. kl. 14.00–16.00

Presentationen finns på Utbildningsstyrelsens webbplats.

Webbinarier enligt tema med svar på frågor:

- 25.3.2025 kl. 14.30–15.30: *Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande och gruppsspecifika stödformer* (förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen)
- 3.4.2025 kl. 14.30–15.30: *Barn-/elevspecifika stödåtgärder* (förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen)
- 9.4.2025 kl. 8.30–9.30: *Avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen*
- 29.4.2025 kl. 8.30–9.30: Svar på vanliga frågor (förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen)

Koulutukset keväällä 2025

Esiopetuksen ops-perusteiden päivitystä kokonaisuutena käsittelevät webinaarit

- 4.3. klo 14–16.00 → tallenne katsottavissa 19.3. asti
- 10.3. klo 14–16.00 → tallenne katsottavissa 25.3 asti

Teemawebinaarit - vastataan myös aihetta käsitteleviin kysymyksiin

- 19.3. klo 14–15.30 - oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot esiopetuksessa
- 27.3. klo 14–15.30 - lapsikohtaiset tukitoimet, niiden tarpeen arviointi ja toteuttamisen suunnittelu
- 9.4. klo 14–15.30 - tukea koskeva päätös ja tiedonsiirto
- 24.4. klo 14–15.30 - esiopetuksen poikkeava järjestäminen, varhennettu oppivelvollisuus sekä perusopetuksen aloituksen aikaistaminen ja myöhentäminen
- 7.5. klo 14–15.30 - sairaalaopetus ja sairaalaopetuksen konsultaatiopalvelu sekä monialainen yhteistyö
- 21.5. klo 14–15.30 - valtionosuusrahoituksen muutokset ja kysymykset, joihin aiemmissa webinaareissa ei ole vastattu

Perusopetuksen ops-perusteiden päivitystä kokonaisuutena käsittelevät webinaarit

- 12.3. klo 14–16.00 → tallenne katsottavissa 27.3 asti
- 20.3. klo 14–16.00

Teemawebinaarit - vastataan myös aihetta käsitteleviin kysymyksiin

- 26.3. klo 14–15.30 - oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot
- 2.4. klo 14–15.30 - oppilaskohtaiset tukitoimet, niiden tarpeen arviointi ja toteuttamisen suunnittelu
- 10.4. klo 14–15.30 - tukea koskeva päätös, tiedonsiirto ja oppimisen arviointi
- 23.4. klo 14–15.30 - oppimäärästä poikkeaminen ja toiminta-alueittain järjestettävä opetus
- 8.5. klo 14–15.30 - sairaalaopetus ja sairaalaopetuksen konsultaatiopalvelu sekä monialainen yhteistyö
- 14.5. klo 14–15.30 – jaettu johtajuus ja toimintakulttuurin johtamisen sekä valtionosuusrahoituksen muutokset

Webinaarien sisältöjä käsitellään videoissa, jotka julkaistaan Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki –sivustolla

Webinaarien sisältöjä käsitellään videoissa, jotka julkaistaan Oppimisen ja koulunkäynnin tuki –sivustolla

Tack!

utbildning@oph.fi